

Sim, dar sperăm, că vor urma procedura primărilor săsești, cari i-a declarat categoric d-lui maghiarizator de strade, că în înțelesul legii de naționalități, limba maternă a locuitorilor din comună este datătoare de ton și la bolezarea stradelor.

Auzi d-le vice-span?

Invingerea Slovacilor. La alegerile de viriliști în cercul Corpona din comitatul Hont au învins Slovacii cu 61 de voturi față de candidații guvernamentali. Asemenea au învins în mare parte candidații Slovacilor în ținutul nordic al comitatului Pojon, la alegerea membrilor pentru congregație.

Tratativele. Ministrul Lukács a delegat pe secretarii de stat Papp Elek și Dr. Teleszky, ca specialiști să trateze cu referenții speciali ai ministerului de finanțe austriac și să stabilească chestiile în detalii cu privire la plățile în numerar, pe bazele principiilor acceptate. Cei doi delegați au plecat la Viena și încep azi tratativele. După terminarea tratativilor, referenții se vor pune în legătură cu conducătorii băncii comune.

Sedința delegațiilor. Delegațiunea ungară își ține cea dintâi sedință plenară, Marți în 8 l. c. Primul obiect dela ordinea zilei este desbaterea proiectului de budget militar.

Planurile guvernului. Guvernul voiește să se desbată în cameră întâiu codul penal civil. Spre acest scop e convocată camera în sedință pe mâne 5 Noemvrie c. când comisiunea justițiară își va prezenta raportul asupra proiectului acestui cod, care apoi se va pune la ordinea zilei pe la mijlocul săptămânei viitoare. Guvernul crede, că acest proiect va fi desbătut și primit în trei săptămâni. Pe la începutul lui Decemvrie va veni rândul la prolongarea concesiunii băncii comune, dar înainte de aceasta guvernul va cere îndemnitale, de oare-ce budgetul nu va putea fi votat până la finea anului corent.

Esterne.

Cabinetul Briand a abdicat. Deși camera franceză și-a manifestat încrederea față de prim-ministrul Briand, cabinetul a demisionat. Cauza sunt neînțelegerile din sinul cabinetului. Ministrul lucrărilor publice Viviani nu s'a învoit cu măsurile restrictive proiectate contra sindicalștilor și în consiliul ministerial de alaltăeri și-a anunțat retragerea. În urma împrejurărilor schimbate, Briand a propus și ceilalți miniștri și-au dat învoiala, ca întreg cabinetul să demisioneze și să decidă prim-ministrul în cauză. Briand a prezentat demisia cabinetului presidentului Fallières, care a acceptat-o și a încredințat de nou pe Briand cu formarea noului cabinet.

că răsculații români nu voiau să crează, că pe Horia l-au deținut, pe Crișan îl vor conduce sub escortă îndestulitoare dela Alba-Iulia la Deva și de aci îndărăpt prin satele de pe lângă Mures, în care se aflau cei mai mulți Români beliniști, spre a-i convinge despre arestarea lui.

Archivarul, care a făcut din aceste scrisori și din copile numeroaselor acuze de pe documente oficiale și rapoarte, o cronică a revoluției lui Horia, și-a ținut de datorință, ca să inducă în aceea și finea acestei drame sângeroase, și așa au scris și sentința de moarte a celor trei conducători ai revoluției, așa precum aceea s'a publicat în gazetele oficiale.

«Sentința de moarte și pedeapsa, așa precum aceea s'a executat asupra celor doi șefi revoluționarii Horia și Cloșca, în 28 Faur 1785 în Alba-Iulia, în marele principat al Transilvaniei.

De justiție s'au judecat fără amânare în 26 Faur, acești doi la moarte, pentru a da o pildă și celor asemenea lor, ca să-și sfârșesc viața lor ticăloasă în mod, care trebuie să inspire tot omului spaimă și cutremur.

La 28 Faur să vor conduce acești doi rebeli de frunte la locul pierzării, unde pe încetul vor fi tăiați cu roata din jos în sus, apoi împărțite trupurile lor în patru, intestinele scoase din trup se vor

Se crede, că criza va fi de scurtă durată. De altă parte se anunță din Pariz, că socialiștii sunt decisi a deschide în cameră o luptă vehementă contra lui Briand.

Coloniile Portugaliei. Față de știrile, că Portugalia ar fi aplicată a-și pune în vânzare unele din coloniile sale, prim-ministrul portughez a declarat, că aceasta nu se va întâmpla. Toate coloniile vor fi păstrate. Se vor organiza însă după sistemul colonial francez și unora li-se va da o autonomie locală.

Chestia perzană. În cercurile autorizate din Berlin se asigură, că monarhul german a declarat, că dânsul nu are căluși de puțin intenția de a paraliza acțiunea economică a Rusiei și Angliei în Perzia, dar în nici un caz nu va consimți la împărțirea acesteia.

Din Londra se anunță, că mahomedanii aflători acolo au ținut o adunare, în care au adoptat o motiune protestând în contra acțiunii Angliei în Perzia și invitând guvernul englez să influențeze pe cel rusec spre a obține retragerea trupelor rusești.

Adunarea generală

a Reuniunii învățătorilor gr. cat. din Arhidieceză.

În zilele de 31 Oct. și 1 Nov. st. n. a. c. a avut loc la Blaj adunarea Reuniunii inv. arhidiecezani, despre decursul căreia voi da seamă în scurte cuvinte.

Dela înființarea Reuniunii, adecă din a. 1897 încoace am urmărit cu viu interes toate schimbările, prin cari a trecut, greutatele enorme, ce au trebuit învinse, și când fac o revizuire asupra trecutului apropiat, cu deplină satisfacție putem privi la rezultatele dobândite deja până acum și cari neîndoios în viitorul cel mai apropiat se vor înmulți și reuniunea pas de pas se va apropia de țânta sa adevărată; nu e vorbă, are și până atunci a delătura din calea sa multe piedeci, dar cei-ce am luat parte la adunarea din ast an ne-am putut convinge, că dacă învățătorii vor dovedi de aci încolo și mai mult interes, își vor împlini cu toții datoria cu toată serioșitatea, atunci dat ne va fi să vedem cât mai neîntârziat rezultatele reale pe urma activității ei.

Adunarea din acest an a fost cea mai bine cercetată din câte s-au ținut până acum, căci au participat vre-o 100 învățători din toate părțile, față de 40, din anul trecut. Mai departe s'a ridicat însemnătatea acestei adunări și prin decisiunile importante luate, prin discuțiile interesante serioase și ținute la un nivel înalt, apoi pe lângă acestea prin aceea, că *inteligenta nedăscălească* din Blaj a participat într-un număr cu mult mai mare și a dovedit un interes foarte laudabil față de Reuniune.

Să dea Dumnezeu, ca toți factorii noștri competenți să vină la convingerea

ingropa sub furci, capetele se vor pune în țepe, părțile trupurilor se vor purta prin acele localități, în cari s'au comis cele mai detestabile fapte ale revoluției, ca exemplu iuforător și apoi pe urmă se vor pironi în părți pe toate laturile dela furci.

Procedura aceasta s'a îndeplinit pe trupul mort al lui Crișan, căruia i-a succedat se sugruma în temniță. Despre esecutarea sentinței de moarte, scrie un martor ocular, profesorul gimnaziului din Alba-Iulia, Iosef Gabri astfel:

Cloșca primi cel puțin 20 de lovituri, până ce-și dete sufletul. Pe Horia îl țineau 2 slugi a-i călăului, până-ce pe Cloșca-l zdrobiau cu roata, ca el să vadă chinurile îngrozitoare, sub care trebuia să moară soțul său. După ce au gătat cu Cloșca, l-au așezat pe Horia în patul său și l-au legat. Între mugitul lui de durere se începu frângerea picioarelor în roată, dar după a patra lovitură la porunca lui Eckhard, s'a dat lovituri în piept, și așa după 8 sau 9 lovituri a murit. La tăierea trupului în bucăți, nu am voit să mă uit, și de aceea m'am întors în fortăreață.»

Dr. G.—y.

singură adevărată, că numai sprijinindu-se reciproc activitatea factorului cutare și cutare, și mai cu seamă a învățătorilor noștri, cu cuvântul și cu fapta, fiind școala și învățătorii încurajați și sprijiniți cum se cuvine din partea societății, numai așa putem nădăjdui stărpirea scăderilor și scăpătarea proverbială, de care este stăpânită obștea și în deosebi țărâniea noastră. Las să urmeze evenimentele, așa după cum s-au perondat.

La oarele 7, Luni în 31 Oct. dimineața s-a oficiat slujba divină în catedrala metropoliei, făcându-se și pomenirea membrilor răposați, apoi s-au întrunit membrii în sala de gimnastică a gimnaziului. S-a emis o comisiune constatătoare din învățătorii: Octavian Popp, Ioan Pampu Rom. Bolezan și Traian Șuleu, cari sub conducerea d-lui profesor Valer Suciu s-au prezentat la I. P. S. Sa d-l Metropolit spre a-l invita la adunare.

Sedința I.

Pe lângă I. P. S. Sa d-l Metropolit au fost de față ca înalți oaspeți d-nii George Muntean, canonic, Izidor Marcu canonic, Ales. Uilăcan, canonic, Il. Sa d-l Iuliu Bărdossy inspector reg. în pens., d-l Nehéz János insp. reg. al comitatului Albei infer., Dr. A. Chețan, M. O. domni profesori ai Seminariului teologic: Dr. I. Sampaleanu, Dr. Macaveiu, Dr. A. Nicolescu, St. Roșian, Dr. A. Rusu, aproape toți d-nii profesori ai liceului, toți clericii și pedagogii în corpore, etc. etc. Din afară am observat pe M. On. Iosif Lita v.-protopop, un adevărat prietin al dascălilor.

Să nădăjduim și aceea, că în viitor vom avea norocul deosebit a avea în mijlocul nostru la adunări *întreagă inteligența și oamenii de bine din Blaj!*

D-nul Ioan E. Negruițu, președintele Reuniunii prin un magistral și însuflețit discurs, felicită în numele dascălilor pe Escolența Sa d-l Metropolit Dr. V. Mihályi din prilejul distincției prea înalte de a fi denumit de consilier intim, — apoi desvoaltă în termeni foarte preciși, — așa cum d-sa știe, — chiemarea învățătorului în școală și cu deosebire afară de școală zicând între altele: »trebuie să ne înmulțim, noi învățătorii capitalul intelectual... trebuie să ne dedicăm cu trup cu suflet chiemării noastre, să combatem alcoolismul și alte păcate ce bântue poporul nostru, să desvoltăm cât mai multă activitate extra școlară, înființând reuniuni de temperanță, tovărășii financiare și economice, șezători culturale, coruri școlare etc.; d-lui președinte i-se fac însuflețite ovații pentru acest discurs.

Constatându-se numărul delegaților și membrilor prezenți, secretarul Reuniunii d-l Ungureanu, citește raportul general despre activitatea ei în anul expirat. Din acest raport amănunțit ne-am convins, că despărțămintele au desvoltat ceva mai multă activitate ca anul trecut, dar cu toate acestea mai este încă mult de făcut, pe deplin multămitoare va fi această activitate numai atunci, când toate celea 26 oespărțăminte și toți învățătorii vor fi la locul lor și își vor face datoria. Ni-se mai spune apoi, că Reuniunea are astăzi 132 membrii fondatori și 667 ordinari. De altcum raportul general se va publica în întregime în organul oficios.

Trebuie să amintesc la acest loc, că la propunerea comitetului central, adunarea generală cu unanimitate a conferit premii pentru lucrarea temelor puse la concurs în următorul mod:

S'a conferit inv. *Marian Sas din Buciumșasa* două premii de câte 50 cor., pentru două teme elaborate; *Octavian Pop inv. dir. în Vad* un premiu de 50 cor. — și alt premiu tot de 50 cor. învățătorului *Grațian Capătă*. Au fost găsite bune lucrările de concurs ale învățătorilor *Traian Șuleu și Toma Cocisiu*, cărora adunarea le votează multămită protocolară.

După citirea raportului, I. P. S. Sa d-l Metropolit adresează părintești cuvinte de însuflețire și încurajare învățătorilor și prin înalta sa vorbire a întărit mult inimile celor prezenți. »*Mulți dintre voi iubiiți fi, vor fi simțit efectul împrejurărilor, influența autorității duple, însă făcând o potrivită aluziune cu un citat din epis-*

tola s. ap. Paul către Filipeni... cum m'ai ascultat pe mine când am fost cu voi cu atât mai tare să-mi dați ascultare acum când nu sunt în mijlocul vostru, ci cu frică și cutremur mântuirea voastră să lucrati».

Acestea zicând I. P. S. Sa, împărțășește binecuvântarea arhierească celor prezenți, pune la dispoziția Reuniunii și în acest an, ca în tot-deauna un premiu de 100 cor., care să se dea celei mai succese lucrări despre subiectul:

»Administrația în general a școlilor noastre, adecă în tot ceea-ce privește afacerile școlare, manuale etc.

Presidentul în bine simțite cuvinte mulțumește I. P. S. Sa nu numai pentru ajutorul acesta dat și în ast an ci și pentru părinteștile cuvinte, prin care s'a întărit inima și deșteaptă voia învățătorilor.

Între ovațiile generale, apoi I. P. S. Sa Mitropolitul, părășește adunarea.

Cassarul general dă cetire raportului, din care se vede, că întratele au fost de 2238 cor., eșitele de 1623 cor., iar statul activ 14,136 cor. și propune adunării a lua măsurile energice întru încassarea taxelor restante.

Raportul bibliotecarului, al comitetului redacțional al »Foi Școlastice« și pentru înființarea Orfelinului se predau spre studiere comisiunilor alese.

D-l inspector reg. în retragere Iuliu Bărdossy, propune și se dă adunării a se trimitte marelui mecenate Vasile Stroescu o adresă de mulțumită pentru darul de 200 cor. la fondul Orfelinului, ceea-ce adunarea primește.

Precum la confracții gr. or. așa și adunarea noastră a discutat cu temei chestia activității extra-școlare a învățătorilor. Aceasta a fost cuprinsă pe larg și în cuvântul de deschidere presidial apoi și adunarea a discutat îndelungat modalitățile prin cari s'ar putea ajunge mai cu ușurință la scop.

Vorbesc la acest obiect cu multă competență: A. Sighișorean, care e de părere ca să se scrie un manual, în care ar fi a se cuprinde toate îndrumările necesare, statute etc., ce sunt de lipsă la înființarea diferitelor așezăminte din domeniul economiei financiare, asigurarea vite, tovărășii agricole etc. etc.

Al doilea orator e, Andreiu Coraș, apoi V. Idu, Toma Cocisiu, Teodor Stoian și alții, vorbind toți la acest obiect cu deplină competență ajungându-se la concluzia, că învățătorul este chemat în primul rând, a desvolta activitate și în afară de școală, înființând astfel de așezăminte potrivite împrejurărilor locale. Cu acestea sedința I s'a încheiat.

(Va urma.)

ȘTIRI.

— 22 Octomvrie v.

— **Deschiderea cursului dlui N. Iorga** Din București ni se scrie: Luni, și-a ținut dl Nicolae Iorga primul său curs, în fața unui mare număr de studenți și studențe.

D-sa a început prin a vorbi despre istoria Românilor în general și-a împărțit subiectul său în două părți.

Prima parte cuprinde diferitele forme politice de stat din frământarea cărona a rezultat România de azi

În al doilea rând, spunea dl Iorga, întră drept un studiu amănunțit asupra răspândirii elementului românesc.

Dar, spunea dl Iorga, istoria patriei noastre, mai cuprinde încă două lucruri interesante.

Prima parte este cercetarea amănunțită a originii noastre, ca limbă, ca obiceiuri și ca tradiții.

În partea a doua, d. Iorga arată în mod amănunțit cum toate popoarele care au trăit în mijlocul nostru în decursul timpului au fost răspândite de noi și și-au revindecat îndeajuns, aceia ce datorau pentru aceia ce ne-au dat.

E bine dar, sunea dsa, ca noi la rândul nostru, să arătăm aceia ce ne datorăm popoarele cu cari am fost în contact și care uitând să ne dea aceia ce ne-au luat, să stăruim noi la rândul nostru, de a lua dăla ei.

Ungurii, spunea dl Iorga, n'ar fi azi un popor așa de unit, dacă n'ar fi fost întoși cu Slavii și Românii.

Ei ar fi fost de sigur ceia ce azisânt Tătarii din Caucaz.

Ardealul, care odată a fost populat de Slavi, își datorește naționalitatea de azi, elementului romanic, au care a trăit îndepărtatului timpului.

D-l Iorga a terminat prima prelegere, vorbind despre tendințele noi în istorie și amintind teoriile emise de d-nii A. D. Xenopol și Lamprecht.

Cu tricolorul, dela Annah la Caiafa. Am fost înregistrat la timpul său goana poruită contra învățătorului din Făgăraș Berescu, pentru că cu ocaziunea turneului electoral al deputaților Țării Olului, Dr. Valda și Dr. Șerban, ar fi avut în buzunar (!) și în mână, un buchet de flori legat cu fundă tricoloră: *roșu-galben-vânt*. Jandarmeria a făcut arătare contra lui la pretura din Șarcaia. Pretura neținându-se competentă, transpune »delictul« la judecătoria cercuală. Judecătorul, se grăbește, și desconsiderând motivele apărării, făcută de d-l avocat Dr. Pralea, pe baza *singurei fasiuni* a jandarmului *pârător* a pedepsit pe acuzatul cu 30 cor. Dându-se recurs, cauza s-a pertractat din nou la tribunalul din Brașov în 3 Noemvrie n. c. Apărarea tricolorului a provăzut-o și de astădată cancelaria d-lui avocat Dr. Pralea, prin d-l candidat adv. Dr. Justin Cloșca, care de față cu un auditor adunat așa de ocazie a făcut o apărare atât de succasă și motivată, încât tribunalul a *nimicit* sentința forului prim, dar ca totuși buchetul legat cu tricolor să nu scape numai așa dintr-odată, tribunalul s-a declarat pe sine incompetent a aduce hotărâre finală, și a transpus actele iarăși preturii din Șarcaia, de unde au plecat. Adece dela Annah la Caiafa. În chestia aceasta a tricolorului vom publica în curând un articol meritoric.

50 ani de preoție. Frații bucovineni, au serbat cu demnitate jubileul de 50 ani de preoție al arhimandritului *Miron M. Călinescu*, un factor distins în viața bisericească a bucovinenilor. A dezvoltat o uriașă activitate pentru promovarea cauzelor bisericești, și pentru neamul românesc, ca deputat în dieta Bucovinei. Arhimandritul Călinescu s'a născut la 1837 în Cernăuți, unde și-a terminat studiile liceale și teologice și la 1860 a fost hirotonit ca preot. Catichet în Cernăuți la 1863, în 1877 a fost numit profesor de teologie morală la facultatea teologică din Cernăuți, iar în 1880 a fost ridicat la rangul de arhimandrit și numit consilier consistorial. În 1908, împăratul Frantz Iosef l'a decorat, pentru neobosita sa activitate bisericească, cu crucea de comandor al ordinului »Frantz Iosef I«.

Sfințire de școală. Duminecă în 13 Noemvrie v. (31 Octomvrie st. v.) se va sfinți noul edificiu școlar gr. or. din Cohalm prin d-l asesor consistorial Lazar Triteanu, mandatarul I. P. S. S. Metropolitului. La acest act sunt invitați a asista toți prietenii și binevoitorii școlii. — Comitetul parohial.

Nuntă de aur. Dl. *Teodor Nicolau*, octogenar, comerciant aici și st. sa soție *Carolina* născ. *Burbea*, își serbează Duminecă în 6 Noemvrie c. nunta de aur, sau jubileul căsătoriei lor de 50 de ani. La această serbare vor lua parte fii jubilanților cum și numeroșii nepoți și strănepoți din Brașov, Sibiu, București, Brăila și Galați.

Târg de pește în Brașov. Fabrica de conserve și societate acționară pentru comerțul cu pește de mare, din Budapesta, va ține în curând târguri săptămânale de pește de mare în piața Brașovului, pentru-celii s-a și dat concesiune dela magistratul orașenesc.

Necrolog. Subscriși cu inima frântă de durere aduc la cunoștință, cum-că iubita soție, mamă și soră *Luliana Mureșian* n. Bosca, după un morb îndelungat și plin de suferințe în al 44-lea an al vieții și 25-lea an al fericitei căsătorii în 2 Noemvrie st. n. la 10 oare dimineața și-a dat blândul său suflor în mâinile Creatorului. Osăminte pământești ale decedatei s-au astruciat în 4 Noemvrie st. n. în cimiterul cel mare, iară Sfânta misă funebă pentru scumpa reposată se va celebra în 5 Noemvrie la 10 oare a. amiază în biserica gr. cat. Dej, la cari acturi funebre se invită și consăngenii și cunoșcuții.

Ioan Mureșian soț, Valer Mureșian și soția Elisabeta Gebri, Ioan Mureșian fii și cumnată, Viorica Mureșian fiică, Alexandru și Vasiliu Mureșian nepoți, Petru Bosca și soția părinți, Aurel Bosca, Iuliu Bosca și soția, frați și cumnate.

Circulația streinilor în Brașov. În luna Octomvrie au petrecut în Brașov următorii străini: Din Africa 6, America 1, Aus-

tria 197, Bulgaria 2, Englitera 1, Franția 8, Germania 61, Grecia 3, Helveția 2, Italia 7, Macedonia 1, România 215, Rusia 3, Turcia 8 și din Ungaria 855, în total 1371. Dintre aceștia au locuit în hotel Calul alb 8, Central 207, Continental 310, Europa 394, Grand 118, Mielul alb 80, Villa Kertsch 19, Metropol 14, Pară 53, Predeal 10 și în case private 158.

Universitatea săsească. Sesiunea ordinară a universității săsești își va lua începutul în 25 Noemvrie c. în Sibiu. Alegerea deputaților s-a făcut, cum știm, în Iulie c. Deputați români sunt d-nii avocați *Dr. Liviu Lemenyi* și *Dr. Aurel Vlad*.

Aeroplanelle, ca mijloc de comunicație. Aeroplanelle au început a fi la Paris de închiriat cu 20 de lei kilometrul. Neapărat aeroplanul are cărmaciul. Acuma, când cel din urmă biruitor în întreceri a stat în văzduh 6 ceasuri, vedem că nu-i departe vremea, când vor fi și aeroplanelle publice, cum sunt azi automobilele.

Nou mijloc de a căpăta carne ieftină. Făgărășenile și-au eluptat deja cuvenitul »renume« prin greva nostimă contra Româncelor vânzătoare de gălile și de lapte. Numele lor și-a făcut turneul mai prin toate zările din țară. Ce folos însă, că prezentându-se »grevistele în piață cu tarifele oficioase«, Românele radeau să moară, căci pe când unele ofereau în față prețurile »scăzute«, pe atunci alte »greviste« pe la spate ofereau pe șoptite prețurile »ridicate«, numai să nu plece Românele cu »de dulcele« acasă. Renumele doamnelor făgărășene însă, a suferit o grea lovitură prin un soi de grevă mai bine și mai simțitor »motivată« a doamnelor din Berlin. Declarând boicot contra unui grăsluș măcelar, ce le părjolea cu prețurile, berlinezele s-au postat în fața măcelăriei cu pungile pline de petri și bombardau fără milă pe cei ce intrau în prăvălie, ori ar fi cutezat să cumpere pe la spate. La dame s-au alăturat și bărbați și s-a produs un scandal și o păruială de-ți era mai mare dragul. Poliția numai cu greu și folosind săbiile a putut restabili ordinea.

Bucătăria populară. Comitetul local al reuniunii regnicolare »Crucea Roșie« ca și în anii precedenți, va înființa și în anul acesta cu începere dela 1 Decemvrie n. o bucătărie populară. În urma acestei împrejurări sunt rugate toate acele onorate dame, cari în anul trecut au binevoit a face serviciu de controlă la bucătăria populară a se presenta în 7 Noemvrie c. n. la 1/2 5 oare p. m. la o convorbire, ce se va ține în sala de ședințe a comitatului. Pentru presidentă: Muntean, notar comitatens, secretarul reuniunii.

Dela magistrat. Magistratul orașenesc al Brașovului, atrage atențiunea proprietarilor de case, ca să îngrijească în fiecare dimineață de curățirea trotorului, fiecare dinaintea casei sale. Pe vremea ninsorilor proprietarii sunt datori a mătura zăpada căzută, iar zăpada călcată și ghiastă să o curețe și delătoreze nu cu instrumente de fier ci cu de lemn, ca să nu vateme asfaltul. Pe vremuri de lunecus fiecare proprietar e dator a presăra trotuarul dinaintea casei sale cu nisip, evitând cenușa și sgura, cari produc murdărie, ce se duce apoi prin case și prăvălii. Pentru orice neglijență în aceasta privință proprietarii de case sunt responsabili și vor fi pedepsiți conform prescrișelor.

Aviz. Administrația băilor eforiei școlare rom. din Brașov, aduce la cunoștință p. t. on. public, că din cauza reparațiunilor și a curățeniei cazanului, băile de aburi și vană se vor ține închise de Luni în 7 Noemvrie, până Duminecă în 20 Noemvrie c. n.

Vioara miraculoasă. Sâmbătă și Duminecă sara se va juca în sala de concerte (Redută) de aici pieza »Vioara miraculoasă«, un joc legendar, cu muzică, în trei tablouri, de Iosef *Eisenburger*, profesor de gimnastică în Bistrița, cu colaborarea domnișoarelor Emilia și Ema *Eisenburger*, a d-rei Elena Csallner din Bistrița și sub conducerea d-rei Emilia *Eisenburger*, a d-nei Gabriela Neugeboren și a d-lui Hans Bulhardt.

Atragem atenția publicului asupra acestei interesante pieze. Începutul la 8 oare seara.

Indreptare. În primarticolul »Mai încet cu zorul de împăcare« din n-rul 229 al ziarului nostru s'a strecurat o greșală de cifre, în pasagiul despre păduri. Anume 52.34 % din pădurile Transilvaniei sunt păduri comunale și nu 25.34 cum s'a tipărit greșit.

Serbare culturală în Arpăc.

În ziua de Sf. Dumitru (Marți 26 Oct. v.) cu ocaziunea sfințirii »casei culturale« — de nou zidite a bisericii se va ține o serbare culturală în cadrele »Asociațiunii«! Programul va fi următorul:

A) Înainte de amiază serviciu divin și serbarea bramului bis.

B) 1. După prânz la oarele 2 sfințirea apei și sfințirea »casei culturale« și o vorbire, ținută de preotul local despre »cultură, carte și școală«.

2. Prelegere populară economică despre »nutrirea rațională a vitelor cu plante rădăcinoase« cu demonstrațiuni practice, ținute de preotul local Aurel Nistor.

3. Despre »Asociațiune și țărănul român« prelegere de preotul local; în urma căreia se va trece la

4. Inscrierea de membri ordinari și ajutători

5. Sortarea între membrii agenturei Arpăc, a unei mașini de tăiat sfecle (și cartofi).

C) 1. Seara la 7 oare proiecțiuni cu skyoptikonul, de domni trimiși de comitetul despărțământului Brașov.

2. După proiecțiuni va urma joc.

La serbarea culturală de după prânz intrarea gratuită!

Seara va fi prețul intrării câte 1 cor de persoană! Venitul va fi al »fondului cultural« al bisericii!

Invitări speciale nu se fac! Fiecare Român doritor de cultură și sprijinitor al muncii spre progres e binevenit!

Aurel Nistor,
paroh.

Un răspuns.

— Răspuns la raportul: »Conferența învățătorilor din tractul Brașov.« —

Cetind în N-rii 224 și 225 ai »Gazetei Transilvaniei« un raport, despre conferența învățătorilor din tractul protopresbiteral gr. or. al Brașovului, am aflat mai multe incorectități, pe cari mă simt dator a le rectifica prin următoarele:

Mai întâi d-nul raportor zice, că »din 53 învățători membrii ai conferenței și peste 30 preoți din tractul Brașovului, nu au luat parte decât vre-o 10, și zece învățători și nici un preot.« Aci pe învățătoarele le-a uitat, iar aserțiunea »și nici un preot« exprimă un neadevăr. Că n'au fost mulți, nu trebuie pus pondul pe lipsa de neinteres, ci pe împrejurarea, că trenurile și tramvaiele, cari au adus în Brașov pe preoții și învățătorii noștri, nu au coincis cu terminul de a putea fi la biserică la 8 oare. Ele nu se pot acomoda după dorințele și cerințele noastre particulare, ci noi după ele. Pe de altă parte, unii au crezut, că serviciul divin se începe la 9 oare, ca de obicei.

Altă incorectitate: zice că din 54 de membri la apelul nominal răspund 49 învățători. În tractul nostru sunt 53 învățători, după cum singur recunoaște la început, și au fost prezenți 52, numai unul singur a lipsit fiind grav morbos. Dintre preoți au fost prezenți 11 și nu 10. Pe mine m'a mirat mult împrejurarea aceasta, ca numai unul singur să lipsească dela conferință, iar față de trecut prezența atâtor preoți și profesori, ba alți mulți onorațorii, aceasta mi-a dat dovadă palpantă de interesul ce crește mereu față de înaintarea școlii noastre. Lucrurile bune se fac încet, cu tălc și cu răbdare. Pe viitor cred, că va crește interesul tot mai mult.

Într'alt loc zice, că tema învățătorului I. Oancea a fost bine lucrată și bine predată, dar că asupra ei nu s'a desbătut aproape de loc, de și d-l »X« trebuie să știe, că unul dintre membrii conferenței a recunoscut ca și respectivul, că tema a fost succasă, altul a propus, că să se ia numai act la procesul verbal de ținerea ei. Purându-se la vot aceste propuneri s'a primit a doua, dar nu »cu unanimitate«, cum zice resp., ci numai cu majoritate și nu s'a trecut peste ea la ordinea zilei, după cum își aduce aminte d-sa.

La a doua temă practică după »metodul fonomic«, prelată de istețul învățător, d-nul N. Stancu din Purcăreni, corespond. »X« obsearvă, că n'a luat parte meritorică la discuție. A cui e vina?

Azi sunt singure două metode, recunoscute la învățarea scrisului și cetitului: metoda scriptologică și a cuvintelor normale,

iar aceea ce se numește »sistem fonomic« este un sistem fără rost, pentru-că el este numai un mijloc la aplicarea celor două sisteme amintite.

»Cel din urmă om cu cunoștințe vaste, a voit să dea o esplicare«. Aci răspund, că d-lui profesor N. Bogdan i s'a conces să vorbească, dară să facă propunere pozitivă nu, pentru-că nu era membru al conferenței, iară eu ca președinte i-am mulțămît atât D-Sale, cât și d-lui avocat I. Lengeru, pentru bunăvoia și întinsele cunoștințe arătate și în direcțiunea aceasta. Aci nu-i vorba de căldură ori de frig, ci e vorba de interesul care ni-l poartă alții, cari nu se țin de dreptul de chemarea noastră.

D-nul »X« nu face distincțiune între zi și ședință. În ziua întâi e știut că s'au ținut două ședințe, înainte de prânz și după prânz, iar la sfârșitul raportului din N-rul sus amintit al »Gazetei« zice, că ședința a doua a urmat Sâmbătă.

Ar mai fi și altele de observat, dar acestea le vor afla mult stimă cetitori din procesele verbale ale acestei conferențe, ce se vor publica în foaia »Telegraful Român«.

I. Dariu,
preș. al conferenței numite.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a Reuniunii femeilor române din Brașov se convoacă în sensul statutelor pe ziua de Sâmbătă 6/19 Noemvrie 1910, la oarele 3 p. m. în sala cea mare a gimnaziului român din loc.

Vom publica din nou această Convocare împreună cu ordinea de zi a Adunării generale.

Brașov în 23 Octomvrie 1910.

Maria B. Baiulescu
președintă

Ioan Lengeru
secretar.

Bibliografie.

»Lucașarul« A apărut revista literară și artistică »Lucașarul« Nr. 21 cu sumar bogat și variat. Dintre lucrările acestui număr amintim: I. Borcia, Sonete (poezie). Caton Theodorian, Două perechi I. Enescu. Semnul Crucii, după Ada Negri (poezie). Dr. I. Lupaș, Vieța unei mamă credincioase: Anastasia Șaguna, mama mitropolitului Andrei. Ioan Adam, Rană veche. Maria Cunțan, Cântec de toamnă (poezie). D. Anghel. La mândrele vremi de altădată, T. Murășan. Toamnă (poezie) etc. apoi dări de seamă și Cronică:

Ilustrațiuni: 4 fotografii referitoare la expoziția de copii din Orlat. 1 fotografie referitoare la expoziția de copii din Poiana.

Buletinul societății de științe din România, a apărut Nr. 4 din 1910, conținând procesele verbale ale ședințelor societății și diverse studii.

ULTIME ȘTIRI.

Madrid, 4 Noemvrie. Guvernul Spaniei a primit multe depeșe din Paris, Londra și alte orașe, în cari se cereau informații privitoare la știrile răspândite din Paris despre mișcări revoluționare. Guvernul a răspuns, că în Spania e liniște și tulburări n-au fost. Numai în Saba-del durează încă greva.

Madrid, 4 Noemvrie. Zvonurile, cari au circulat la Paris, despre niște pretinse turburări, cari s-ar fi ivit în Spania și mai cu seamă la Barcelona sunt absolut lipsite de temei: liniștea e desăvârșită în toate provinciile.

Belgrad, 4 Noemvrie. În ședința de ieri a Skupștinei, în urma unui schimb de cuvinte violente, a avut loc o încăerare între radicalul Dragovici și naționalistul Agatonovici.

Prin intervenția celorlalți deputați și intreruperea ședinței s-a pus capăt scandalului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Sucesorii.

Redactor resp. Ioan Spuderca.

In loc de ori-ce altă înștiințare aducem la cunoștință pe calea aceasta tuturor rudeniilor și prietenilor că scumpa noastră mamă, soacră, bunică,

văd. SOFIA I. DIMITRIU,

născută Almășian

a decedat Joi, în 21 Octomvrie 1910 la cara 3 p. m. în al 85-lea an al vieții, sale lungi dedicată binelui familiei. Inmormântarea va avea loc Sâmbătă în 23 Oct. st. v. la oarele 3 p. m. din casa rece, în cimitierul bisericii Sf. Nicolae.

Brașov, 22 Octomvrie 1910

Jalnica Familie.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publică, că după ce Inaltul Minister reg. ung. de finanțe prin organele sale de controlă a făcut revisia losurilor clasei I. a loteriei a (douăzeci și șaptea) de clasă reg. ung. priv. s'au predat losurile colectorilor principali spre vânzare Planul loteriei aprobat de Inaltul Minister reg. ung. de finanțe se publică:

Planul loteriei a douăzeci și șaptea de clasă reg. ung. priv. 110,000 Losuri, 55,000 câștiguri

Clasa întâia Depunere 12.— coróne. Tragerea în 17 și 18 Nov. 1910.		Clasa a doua Depunere 20.— coróne. Tragerea: în 14 și 15 Dec. 1910.		Clasa a treia. Depunere 32.— coróne. Tragerea: în 10, 11 și 12 Ian. 1911.		Clasa a șesa. Depunere 24.— coróne. Tragerea: din 22 Martie 19 Aprilie 1911.			
Câștiguri	Coróne.	Câștiguri:	Coróne	Câștiguri:	Coróne.	Cel mai mare câștig în cas favorabil 1.000,000 (UN MILION) CORÓNE. 1 premiu 600000 600000 1 câștig 400000 400000 1 à 200000 200000 1 à 100000 100000 1 à 80000 80000 1 à 60000 60000 1 à 50000 50000 1 à 40000 40000 1 à 30000 60000 2 à 25000 50000 2 à 20000 80000 4 à 15000 75000 5 à 10000 25000 50 à 5000 250000 405 à 2000 810000 760 à 1000 760000 1140 à 500 570000 30600 à 200 6120000 33000 Câștig. și prem. cor. 10555000			
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000				
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000				
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000				
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000				
3 à	2000 6000	3 à	3000 9000	3 à	10000 30000				
5 à	1000 5000	5 à	2000 10000	5 à	5000 25000				
8 à	500 4000	8 à	1000 8000	8 à	2000 16000				
30 à	300 9000	20 à	500 10000	10 à	1000 10000				
100 à	100 10000	110 à	300 33000	120 à	500 60000				
3350 à	40 134000	4350 à	80 348000	4850 à	130 630500				
3500 câșt.	Coróne 263000	4500 câșt.	Coróne 528000	5000 câșt.	Coróne 910500				
Clasa a patra. Depunere 40.— coróne. Tragerea în 7, 8 și 9 Februar 1911.		Clasa a cincea. Depunere 32.— coróne. Tragerea în 1 și 2 Martie 1911.							
Câștiguri:	Coróne.	Câștiguri:	Coróne.						
1 à	90000	1 à	100000						
1 à	30000	1 à	30000						
1 à	20000	1 à	20000						
1 à	15000	1 à	15000						
3 à	10000 30000	3 à	10000 30000						
5 à	5000 25000	5 à	3000 25000						
8 à	2000 16000	8 à	2000 16000						
10 à	1000 10000	10 à	1000 10000						
120 à	500 60000	120 à	500 60000						
4850 à	170 770000	3850 à	200 770000						
5000 câștiguri	Coróne 1.120,500	4000 câștiguri	Coróne 1.076.000						

Tragerea câștigurilor clasei I., va avé loc în 19 și 21 Maiu a. c. în prezența oficiului de control reg. ung. și a unui notar public reg. în Sala de tragere. Losurile se capătă la toți colectorii loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 23 Octomvrie 1910.

DIRECȚIUNEA
 Loteriei de clasă reg. ung. privilegiate,
TOLNAY. HAZAY.

Pentru aranjarea locuintei

MODERN

afiați un asortiment mare și ales la

Warenhaus

(Târgu grâului Nr. 9.)

cu prețuri de tot ieftine.

Covoare, pentru odaia de locuit, de mâncare și salone.

Perdele, Mull, Etamin, și Gardine țesute în colori.

Garnituri de pat și masă, de in, lână și Peluche.

Gardine de vară, Roulcux și Jalonsi.

Coperte pentru divanuri și otomane.

Flanele, plapome și Mindire.

Păr de cal și pene de gâscă.